

Raniżowskie

Wieści

Nr 11/12 (57/58)
listopad/grudzień 2001
Cena 1,50 zł.
ISSN 1509-6025

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego
Narodzenia i nadchodzącego
Nowego 2002 Roku wszelkiej pomyślności
wszystkim mieszkańcom gminy Raniżów

życzą:

Wójt Henryk Bajek
i Przewodniczący Rady Gminy Marian Indyk

Czytelnikom
"Wieści Raniżowskich"
radosnych i spokojnych
Świąt Bożego
Narodzenia, wiele łask
Bożych w każdym dniu
Nowego 2002 Roku

życzy
Redakcja

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

W dniu 24 listopada 2001 roku w Raniżowie miała miejsce niecodzienna uroczystość - wmurowanie kamienia węgielnego pod budowę nowego gimnazjum. Organizatorem imprezy było Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Oświaty, Kultury, Sportu w Raniżowie wraz z Zarządem Gminy Raniżów.

cd. na str. 3

Przy rozbudowie szkoły pracowali z wielkim zaangażowaniem prawie wszyscy rodzice, jak również ci bezpośrednio z nią związani. Łącznie mieszkańcy przepracowali ponad 120 dniówek, co znacznie obniżyło koszty rozbudowy. Najczęściej pomagali Panowie ...

cd. na str. 6

Z PRAC RADY GMINY

XXXV sesja Rady Gminy

W dniu 22 sierpnia 2001 roku na XXXV sesji obradowała Rada Gminy w Ranizowie. O godz. 15 w sali narad Urzędu Gminy zebrało się 16 radnych, by podjąć następujące uchwały:

1. w sprawie zmian w budżecie gminy (między innymi wprowadziła ona do budżetu gminy kwotę 150.000 zł. pozyskaną dzięki staraniom Zarządu Gminy od Wojewody Rzeszowskiego);
2. w sprawie uruchomienia rezerwy budżetowej w wysokości 40.000 zł. i przesunięcia 25.000 zł. na ochotnicze straże pożarne oraz 15.000 zł. na drogi;
3. w sprawie zamiany nieruchomości we wsi Mazury (dotyczy dwóch działek o łącznej pow. 0,48 ha należących do pp. Stanisława Beży, Mariana Kustry i Stanisława Popka, którzy faktycznie już 19 lat wstecz dokonali zamiany za grunt mienia wiejskiego. Na ich byłych działkach obecnie zlokalizowana jest część cmentarza parafialnego w Mazurach. Intencją tej uchwały jest uregulowanie stanu prawnego nieruchomości. Kolejnym etapem będzie darowizna powyższych działek przez gminę Ranizów na rzecz Parafii Rzymsko-Katolickiej);
4. w sprawie przejścia drogi polnej w Posuchach - Kątach od Agencji Rolnej Skarbu Państwa, z której korzystają mieszkańcy Kątów;
5. w sprawie powołania komisji konkursowej do wyboru dyrektora Szkoły Podstawowej w Staniszewskim.

Kolejnym punktem porządku obrad było podjęcie uchwały w sprawie podwyższenia wysokości diet radnych i członków komisji spoza Rady. Część radnych uważała, że diety należy podwyższyć o 20 zł. oraz zrównać diety członków komisji spoza Rady z wysokością diety przewodniczącego komisji. Po długiej dyskusji przegłosowano wniosek radnego Ciemielewskiego, aby pozostawić wysokość diet na obecnym poziomie.

W sprawach różnych wójt Henryk Bajek podziękował sołtysom za zorganizowanie zbiórki owoców rolnych dla powodzian. Poza tym radni zwracali się do wójta o podjęcie działań w celu usunięcia różnych nieprawidłowości mających wpływ na codzienne życie mieszkańców.

XXXVI sesja Rady Gminy

3 października 2001 r. miała miejsce XXXVI sesja Rady Gminy, w której wzięło udział 17 radnych. Podjęto następujące uchwały:

1. w sprawie zmiany uchwały w sprawie regulaminów niektórych składników wynagrodzeń nauczycieli (chodzi o dodatek motywacyjny, który będzie obecnie wypłacany nauczycielom z dołu za szczególne osiągnięcia w pracy);
2. w sprawie zmian w budżecie gminy (zwiększa się dochody budżetu gminy o kwotę 1.720 zł. z przeznaczeniem na opiekę społeczną oraz o kwotę 17.479 zł. pochodzących z Krajowego Biura Wyborczego z przeznaczeniem na pokrycie kosztów związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem wyborów do Sejmu i Senatu);
3. w sprawie zaciągnięcia kredytu w wysokości 500.000 zł. w Banku Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych. (Rada Gminy ustalając budżet w marcu br. założyła deficyt w kwocie 744.000 zł., który miał być pokryty kredytem.

Ponadto planowane dochody nie spłyną w całości - wyjaśniał wójt Henryk Bajek - w szczególności z tytułu udziału w podatkach w kwocie 40.000 zł., opłaty skarbowej - 50.000 zł., zwrotu kosztów oświetlenia ulic - 15.000 zł. Większe od planowanych były

natomiast wydatki na: rozbudowę Szkoły Podstawowej w Mazurach w kwocie 260.000 zł., na budowie kanalizacji w Ranizowie - 41.000 zł., w Zakładzie Gospodarki Komunalnej - 24.000 zł., w Gminnym Ośrodku Kultury, Sportu i Rekreacji - 13.000 zł., w Gminnej Bibliotece Publicznej - 2.000 zł., w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej - 5.000 zł., na budowie wodociągu do Zmysłowa - 10.000 zł. Aby zlikwidować niedobory w budżecie - wyjaśniał w dalszym ciągu wójt - należy zaciągnąć kredyt w wysokości 500.000 zł. Radni wysłuchali jeszcze wyjaśnień mgra Jana Bąka z BPH, zaproszonego na tę część sesji przez wójta, po czym podjęli uchwałę o zaciągnięciu kredytu).

W sprawach różnych radni zadawali pytania wójtowi na temat problemów występujących w poszczególnych wsiach. Wrócił tym samym problem przejścia dzieci z Korczowisk do szkoły w Kamieniu - Podlesiu. Nie obyło się bez wyrzutów pod adresem Zarządu Gminy jak również poszczególnych radnych. Poruszany był również temat oczyszczalni ścieków, w której wystąpiły problemy z prawidłowym procesem oczyszczania, ale jak poinformował wójt, usterki są usuwane i problem powinien zniknąć. Przy tej okazji wrócił zarzut pod adresem radnego Pełki, który oprotestował pierwotną lokalizację oczyszczalni, w wyniku czego gmina straciła kilka lat w procesie inwestycyjnym, a przede wszystkim znaczne środki finansowe. Radni poruszyli jeszcze kilka spraw nurtujących mieszkańców poszczególnych miejscowości.

XXXVII sesja Rady Gminy

W dniu 25 października 2001 r. odbyła się XXXVII sesja. Obrady rozpoczęto o godz. 16.00 i trwały do 18.45. Uczestniczyło w nich 15 radnych oraz mieszkańcy przysiółka Turka.

Na wstępie wójt Henryk Bajek przedstawił projekt uchwały w sprawie darowizny gruntu gminnego leżącego w Mazurach (uchwała o zamianie została podjęta na poprzedniej sesji) na cele parafialne. Stwierdził, że akt notarialny o zamianie został już sporządzony i kolejnym etapem jest darowanie przez gminę Ranizów przedmiotowych działek na rzecz parafii rzymsko-katolickiej w Mazurach. Wszelkie koszty z tym związane poniesie parafia. Radni nie mieli uwag co do treści uchwały i przyjęli ją jednogłośnie.

Następnie przewodniczący Rady Marian Indyk przypomniał, że w miesiącu lutym br. mieszkańcy Turki złożyli podanie o przyłączenie ich wsi do sołectwa Zielonka. Wówczas sprawa nie mogła być rozpatrzona ze względu na brak podstaw prawnych, tj. odpowiednich zapisów w statucie gminy i statutach sołectw. 8 października mieszkańcy Turki złożyli kolejne pismo, w którym zwrócili się z prośbą o odłączenie ich od sołectwa Posuchy i przyłączenie do Zielonki. Radni dyskutowali o podziale tych sołectw, część z nich wyraziła pogląd, że lepiej byłoby scalać, niż dzielić. Ale jeżeli taka jest wola mieszkańców, to przystąpiono do głosowania nad projektem uchwały. "Za" przyłączeniem Turki do Zielonki głosowało 9 radnych, "przeciw" było 2 a 3 "wstrzymało się".

Z kolei Przewodniczący zapoznał radnych z treścią pisma, które wpłynęło do Rady Gminy, a dotyczące utworzenia porozumienia międzygminnego w sprawie realizacji projektu "Twoje Radio Cmolas". Byłaby to rozgłośnia o charakterze powiatowym, nadająca na falach średnich. Częścią zadania gminy Ranizów byłoby finansowanie tej rozgłośni. Radni odłożyli ten temat na najbliższe sesje z powodu zbyt skąpych informacji obecnie dostępnych.

opr. Stanisław Samojedny

Wmurowanie kamienia węgielnego

W dniu 24 listopada 2001 roku w Raniżowie miała miejsce niecodzienna uroczystość - wmurowanie kamienia węgielnego pod budowę nowego gimnazjum. Organizatorem imprezy było Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Oświaty, Kultury, Sportu w Raniżowie wraz z Zarządem Gminy Raniżów.

Z tej okazji o godz. 12⁰⁰ w kościele parafialnym w Raniżowie została odprawiona uroczysta Msza św., na którą przybyli zaproszeni goście, rodzice, uczniowie Gimnazjum w Raniżowie, mieszkańcy i oczywiście organizatorzy. Proboszcz raniżowski - ks. Henryk Smaroń w okolicznościowym kazaniu powiedział między innymi: "Każdy nowo budowany kościół zamyka jedno więzienie. Te słowa należy w pełni odnieść do ośrodków oświatowych. Ta inwestycja otwiera ludziom wspaniałe horyzonty. Dzień dzisiejszy zapisze się złotymi zgłoskami w historii tej ziemi. Po latach, może po wiekach będzie oceniany jako dzień błogosławiony..." Następnie porównał dzisiejszą uroczystość do poświęcenia nowego okrętu i tak jak okręt płynie poprzez morza i

Stowo wstępne przed Mszą św. wygłasza proboszcz raniżowski ks. Henryk Smaroń.

oceanami i sławi imię tych, co go stworzyli, tak niechaj to nowe gimnazjum "płynie przez morza i oceanami czasu i sławi imię swoich budowniczych, którzy go stworzyli oraz imię tej ziemi".

Po Mszy św. uczestnicy przeszli na plac budowy, gdzie odbyła się dalsza część uroczystości. Na wstępie wójt Henryk Bajek powitał zaproszonych gości, wśród których byli: senator Janina Sagatowska, przedstawiciel Kuratorium Oświaty Andrzej Fleszar, starosta kolbuszowski Zbigniew Lenart, księża, radni Rady Gminy i Rady Powiatu, dyrektorzy szkół, sołtysi.

Następnie Prezes Zarządu Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Oświaty, Kultury, Sportu w Raniżowie mgr inż. Leon Najowicz odczytał Akt Erekcyjny Gminnego Gimnazjum w Raniżowie:

"W dniu 24 listopada 2001 roku, gdy:

Papieżem był	- Jan Paweł II,
Prezydentem Rzeczypospolitej	- Aleksander Kwaśniewski,
Prymasem Polski	- Józef Glemp,
Premierem Rządu	- Leszek Miller,
Wojewodą Podkarpackim	- Zdzisław Siewierski,
Marszałkiem Województwa Podkarpackiego	- Bogdan Rzońca,
Biskupem Sandomierskim	- Wacław Świerżawski,
Starostą Kolbuszowskim	- Zbigniew Lenart,
Kuratorem Oświaty	- Władysław Rusin,
Proboszczem Parafii Raniżów	- Henryk Smaroń,
Przewodniczącym Rady Gminy Raniżów	- Marian Indyk,
Wójtem Gminy Raniżów	- Henryk Bajek,
Prezesem Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Oświaty, Kultury, Sportu w Raniżowie	- Leon Najowicz

Dokonano wmurowania Kamienia Węgielnego pod budowę Gminnego Gimnazjum w Raniżowie.

Akt erekcyjny odczytuje Prezes Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Oświaty, Kultury, Sportu w Raniżowie mgr inż. Leon Najowicz.

cd. ze str. 3

Niniejszy akt to kolejny ważny etap w tworzeniu bazy lokalowej dla rozwoju oświaty w Gminie Raniżów.

Budowę rozpoczęto 24 listopada 2000 roku. Budynek zaprojektowało Autorskie Studio Projektowo-Inwestycyjne "ASPI", zaś wykonawcą fundamentów było Przedsiębiorstwo "RESBUD" Mielec. Wykonawcą robót budowlanych jest Komunalne Przedsiębiorstwo Remontowo-Budowlane Sp. z o.o. z Rzeszowa.

Oby ten wznoszony budynek Gminnego Gimnazjum w Raniżowie jak najszybciej i jak najlepiej złużył młodzieży z całej gminy w zdobywaniu wiedzy i właściwym kształtowaniu przyszłych pokoleń.

Na dowód powyższego akt ten w dniu 24 listopada 2001 roku podpisali: Prezes Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Oświaty, Kultury, Sportu w Raniżowie - Leon Najowicz, Przewodniczący Rady Gminy - Marian Indyk, Wójt Gminy - Henryk Bajek w obecności parlamentarzystów, władz rządowych i samorządowych, kościelnych i oświatowych oraz zaproszonych gości."

Po odczytaniu aktu erekcyjnego został on podpisany przez wymienione osoby, następnie zwinięty i włożony do specjalnej tuby. Tradycja nakazuje, aby do tej tuby włożyć również monety od najmniejszej do największej. Tak też uczynił wójt wkładając polskie pieniądze poczynając od groszówki a skończywszy na pięciozłotówce. Starosta kolbuszowski dla odmiany dołożył banknot dziesięciozłotowy. Inni uczestnicy uroczy-

Poświęcenia kamienia węgielnego i placu budowy dokonał ks. Henryk Smarań.

Jako drugi cegłę kładzie proboszcz mazurski ks. Wiesław Dopart.

Kolejną cegłę położyła dyrektor Gimnazjum w Raniżowie inż. Zofia Suska. Następnym był starosta kolbuszowski Zbigniew Lenart.

Akt erekcyjny podpisuje Prezes Stowarzyszenia Leon Najowicz.

wyborach oddali swój głos właśnie dla jej osoby.

"Kto stawia na młodzież, ten myśli o przyszłości" - te słowa z kolei wypowiedział starosta Zbigniew Lenart. Gratulował władzom gminy, Stowarzyszeniu za tę inwestycję. Wyraził zadowolenie, że wraz z gminną władzą może wziąć udział w tej doniosłej chwili.

Na zakończenie młodzież gimnazjalna przygotowała część artystyczną. Po tym goście udali się do pobliskiego hotelu na wspólny obiad.

Stanisław Samojedny

Senator Janina Sagatowska gratuluje władzom gminy i mieszkańcom tej inwestycji.

Zdjęcie u dołu: Asystę honorową do Mszy św. i Aktu poświęcenia wystawiła jednostka OSP Raniżów.

stości również dołożyli po kilka monet. Po tym tuba została zakręcona i włożona do przygotowanej wcześniej niszy w ścianie budynku.

Ks. Henryk Smaroń w okolicznościowej modlitwie prosił "błagajmy więc Boga o pomoc, aby doprowadził tę budowę do upragnionego kształtu, a budowniczych otaczał opieką i bronił od wszelkiego niebezpieczeństwa." Następnie poświęcił kamień węgielny, budowę oraz wszystkich tam obecnych.

Po tym przystąpiono do zamurowania aktu erekcyjnego. Symbolicznego położenia cegły dokonali zaproszeni goście, władze gminy, przedstawiciele młodzieży, wykonawców i każdy chętny.

Senator Janina Sagatowska gratulowała odwagi gminnym rajcom w tej inwestycji, życzyła aby dla tej budowy było zawsze "zielone światło" i gdy już powstanie służył "za orle siedlisko, skąd do lotów wysokich i do Boga blisko". Na zakończenie swego wystąpienia podziękowała tym wszystkim, którzy w ostatnich

Tutaj bije serce wsi

25 października 2001 roku odbyło się uroczyste otwarcie rozbudowanego i wyremontowanego budynku Szkoły Podstawowej w Staniszewskim. W uroczystości wzięli udział: wójt Henryk Bajek, przewodniczący Rady Gminy Marian Indyk, członek Zarządu Gminy Mirosław Nowak, inspektor UG Roman Petejko, były dyrektor Szkoły Jan Cebula, przewodniczący Rady Rodziców Ryszard Rzeszutek, rodzice, pracownicy szkoły i uczniowie.

Na wstępie dokonano przecięcia wstęgi, po czym goście zwiedzili zmodernizowany budynek szkolny. Oczywiście największym zainteresowaniem cieszyła się nowa część, w której znalazły się kotłownia gazowa, sanitariaty, pomieszczenie socjalne.

W dalszej części dyrektor Szkoły Podstawowej w Staniszewskim Anna Żak dokonała prezentacji szkoły oraz podziękowała wszystkim, którzy przyczynili się do prowadzenia i sfinalizowania tej inwestycji, szczególnie Radzie Gminy w Raniżowie, Panu Wójtowi oraz rodzicom. Podkreśliła, że realizacja tej inwestycji była możliwa dzięki zgodnej współpracy organu prowadzącego, jakim był Urząd Gminy, i mieszkańcom wsi. Przy rozbudowie szkoły pracowali z wielkim zaangażowaniem prawie wszyscy rodzice, jak również ci bezpośrednio z nią związani. Łącznie mieszkańcy przepracowali ponad 120 dniówek, co znacznie obniżyło koszty rozbudowy. Najczęściej pomagali Panowie: Ryszard Rzeszutek, Zbigniew Chmielowski, Mirosław Nowak, Zdzisław Burek, Jan Mikołajczyk, Bogdan Fila, Marian Kusy. Wiele dla szkoły zrobili strażacy z OSP Staniszewskie. Wyremontowano również salę gimnastyczną, a środki na ten cel pochodziły od Rady Rodziców. Zazaczyła również ogromne zasługi, jakie w rozbudowę wniósł były dyrektor tej placówki mgr Jan Cebula.

Przygotowanie inwestycji do realizacji, tj. opracowanie dokumentacji budowlanej oraz uzyskanie pozwolenia na budowę trwało na przełomie 1999/

Przecięcie wstęgi na zmodernizowanym budynku Szkoły w Staniszewskim. Wśród przecinających był Mirosław Nowak - członek Zarządu Gminy

Dyrektor Szkoły Podstawowej w Staniszewskim oprowadza gości po nowej części budynku.

2000 roku. Koszt opracowania dokumentacji wyniósł 19.000 zł. - była to cena wyłoniona na drugim przetargu. Stan surowy zamknięty łącznie z dachem wykonano w 2000 roku. Wartość robót w tym roku wyniosła 37.400 zł. W roku 2001 ogłoszono przetargi na roboty wykończeniowe i modernizację starej części budynku, w tym wykonano instalacje wodno-kanalizacyjne, elektryczne oraz centralne ogrzewanie na gaz. Wartość robót wykończeniowych i modernizacji wyniosła 105.330 zł. A zatem łączna wartość robót kosztowała gminę 161.730 zł.

Przy tej okazji miały miejsce dwie

podniosłe i wzruszające chwile. Pierwsza, to pasowanie na uczniów pierwszoklasistów. Dyrektor Anna Żak z pewną dozą tremy (pierwsze jej pasowanie) wobec tylu dostojnych gości pasowała sześcioro dzieci na uczniów klasy pierwszej. Pierwszaki przy tej okazji otrzymały pamiątki i upominki od swoich strasznych kolegów.

Drugą chwilą, bardzo wzruszającą, było pożegnanie wieloletniego dyrektora mgra Jana Cebuli (pan Jan Cebula przeszedł do pracy do Szkoły Podstawowej w Raniżowie). Były podziękowania a nawet u

Zdjęcie u góry: Dyrektor mgr Anna Żak podsumowuje budowę. Siedzą za stołem: Ryszard Rzeszutek - przew. Rady Rodziców, Mirosław Nowak - członek Zarządu Gminy, Marian Indyk - przew. Rady Gminy, Henryk Bajek - wójt, Jan Cebula - były dyr. Szkoły.

Zdjęcie w środku: Pani dyrektor przyjmuje w poczet braci uczniowskiej uczniów klasy pierwszej.

Zdjęcie u dołu: Pożegnanie dyrektora SP w Stanisławskim mgra Jana Cebuli przez grono pedagogiczne.

niektórych nauczycielek zakreśliła się łza w oku.

Baza lokalowa szkoły uległa znacznej poprawie. Marzenia się urzeczywistniły. Dzieci mają lepsze warunki do nauki. Jak powiedział wójt Bajek w podsumowaniu: "Trud minął - piękno pozostało" i służyć będzie wszystkim mieszkańcom, bo misja Szkoły brzmi: "Tutaj bije serce wsi".

Stanisław Samojedny

Markowska Borynomania

25 listopada 2001 r. Markowa w powiecie łańcuckim stała się po raz drugi miejscem interesującej imprezy - "Markowskiej Borynomanii". Inspirowanej na bazie "Chłopów" Władysława Reymonta, ale w wykonaniu członków zespołów obrzędowych z województwa podkarpackiego. Główną postacią był Maciej Boryna a towarzyszyły mu Jagna i Dominikowa.

Aby zdobyć tytuł "Boryny Roku 2001" należało wykazać się nie lada umiejętnością i pokonać sprawnie wiele konkurencji przygotowanych przez organizatorów. Współczesny Boryna musiał umieć zaprzęgać konia (i to na czas), wykazać się znajomością budowy żaren, zmielić zboże z żarnach, oddzielić w przetaku plewy od ziarna (tzw. skrażanie), znać filmową wersję "Chłopów", zaśpiewać przed kapelą i zatańczyć poleczkę oraz przeprowadzić targi majątkowe z Dominikową.

W bieżącej edycji konkursu wzięło udział 7 zespołów: "Sarzynianki" z Nowej Sarzyny, "Górnicy" z Kolbuszowej Górnej, "Grodziszczoki" z Grodziska Dolnego, "Mazurzenie" z Mazurów, "Leszczyńska" z Wólki Grodzkiej, Zespół teatralny z Markowej i "Straszydłanie" z Lubeni. Ich poczynania oceniała komisja konkursowa w składzie: Lesław Wais, Czesław Drąg - WDK Rzeszów, Maria Fleszar - DK Wysoka, Jacek Tejchma - SCK Mielec. Po podsumowaniu wszystkich konkurencji tytuł "Boryny Roku

2001" i statuetkę przyznała panu Stanisławowi Soleckiemu z zespołu "Straszydłanie".

Organizatorami "Markowskiej Borynomanii" byli: Centrum Kultury Gminy Markowa, Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie i Towarzystwo Przyjaciół Markowej.

Nasz zespół wystąpił w składzie: Józef Fila, Maria Białas, Emilia Adamczyk i Genowefa Makusak.

Stanisław Samojedny

Targi majątkowe. Radzą: Genowefa Makusak - swatka, Emilia Adamczyk - Dominikowa, Józef Fila - Boryna, Maria Białas - Jagna.

O Zielonce ...

O problemach wsi z sołtysiem Władysławem Kobylarzem rozmawia Stanisław Samojedny.

- Pod koniec roku szkolnego 2000/2001 głośna była sprawa przejścia dzieci ze Szkoły Podstawowej z Posuch do Zielonki. Jak obecnie wygląda ta sprawa?

- Sprawa ta nabrała rozgłosu właściwie przed rozpoczęciem roku szkolnego 2001/2002. Wiadomo jednak, że decyzja w tej sprawie została podjęta przez Radę Gminy na sesji w lutym br. Zgodnie z treścią tej uchwały dzieci z klas IV-VI z Posuch w związku z reorganizacją szkoły w ich miejscowości miały uczęszczać od września do Szkoły Podstawowej w Zielonce. Stało się jednak inaczej. To rodzice zdecydowali, gdzie będą uczęszczać ich dzieci. W związku z tym część dzieci z Posuch realizuje obowiązek szkolny w naszej miejscowości - w myśl uchwały Rady Gminy, a część w szkole w Woli Raniżowskiej.

- Jakie są obecnie warunki socjalne w szkole Podstawowej w Zielonce?

- Budynek szkolny został powiększony o 1 salę, sanitariaty i pomieszczenie na kuchnię szkolną. W ubiegłym roku przeprowadzono w nim szczegółowy remont: wymieniono instalację elektryczną, stolarkę okienną i drzwiową, założono centralne ogrzewanie gazowe. Wszystkie pomieszczenia wewnątrz zostały odnowione i wymalowane. Na zewnątrz zmieniono pokrycie dachu, ocieplono budynek i wykonano elewację. Poprawiły się warunki nauki dla dzieci i warunki pracy nauczycieli. W dalszym ciągu planuje się wprowadzenie pewnych zmian, gdyż nie wszystko funkcjonuje jak należy, np. brak sali gimnastycznej.

- I również ten problem staracie się obecnie rozwiązać. Trwa bowiem przebudowa budynku dawnego Domu Ludowego na salę gimnastyczną. Proszę jeszcze przypomnieć historię tego budynku oraz jakie ważniejsze imprezy odbywały się w nim?

- W roku 2000 zebranie wiejskie w naszej miejscowości podjęło uchwałę o przebudowie tego budynku na salę gimnastyczną. Każdy pomysł musi dojrzeć. Myślę, że nadszedł czas na realizację tego przedsięwzięcia. Obecnie budynek ten jest praktycznie nie-

Ostatnie płytki przy budowie chodnika w Zielonce kładzione były obok przystanku PKS.

Dom Ludowy w Zielonce zyskał nowe pokrycie dachowe.

wykorzystany. Odbywają się w nim jedynie zebrania wiejskie. Dom Ludowy powstał w latach 60-tych. W tamtych czasach wiejskie domy kultury tętniły życiem, były ośrodkiem życia kulturalnego mieszkańców. Starsi wspominają, że tu znajdowało się kino, w jednym z pomieszczeń mieścił się "Klub Prasy i Książki RUCH", gdzie mogła się spotkać młodzież, a przede wszystkim można tu było kupić i poczytać gazety. Przez pewien okres istniała tu także biblioteka, w której chętni pożyczali książki. Odbywały się tu spotkania autorskie, występy zespołów muzycznych a nawet funkcjonował teatrzyk kukiełkowy kierowany przez panią prowadzącą Klub. Organizowano tu zabawy i dyskoteki. Tu przychodziły też dzieci szkolne na zabawy choinkowe. Odbywały się różne akademie

cd. ze str. 9

czy uroczystości. Lokal służył też do wyborów, tu miały miejsce również wszelkie zebrania wiejskie. Z czasem jednak działalność ta zanikła. Ostatecznie budynek opustoszał. Szkoda żeby całkowicie uległ zniszczeniu. Mógłby - zmodernizowany, służyć jako sala gimnastyczna, a dokonać tego można tańszym kosztem. Pomysł ten zyskał aprobatę mieszkańców. Na przełomie października i listopada br. zostały rozpoczęte wstępne prace i pomiary: zmieniono pokrycie dachu, dokonano przeróbki instalacji elektrycznej.

- W Zielonce widać duże zaangażowanie mieszkańców na rzecz swojej miejscowości. Jakie ostatnio prace dla dobra wszystkich były wykonywane?

- Mieszkańcy Zielonki wykazują wiele zrozumienia i dobrej woli - chętnie pomagają przy pracach na rzecz swojej wsi. Dużym zaangażowaniem wykazali się podczas rozbudowy szkoły czy przy pracach wykończeniowych. W czynie społecznym wykonano fundamenty pod część dobudowywaną, takim sposobem też nawieziono piasku do budowy, jak również na boisko szkolne. Niektórzy mieszkańcy poświęcili wiele dniówek roboczych, np. przy malowaniu nowo budowanych pomieszczeń, rozbiórce starego budynku gospodarczego na podwórku szkolnym, ścięciu drzew. Dołożyli wiele starań do wykonania chodnika w naszej miejscowości. W czynie społecznym nawieziono piasek potrzebny do ułożenia chodnika z płytek i na przejścia. W ostatnim okresie ułożony został 60 metrowy odcinek chodni-

ka koło przystanku PKS. Tutaj duży udział mieli strażacy z OSP Zielonka. Duża część prac przy przebudowie Domu Ludowego jest również wykonywana społecznie. Można ją oszacować na kwotę ok. 1 tys. zł.

- Kto zasługuje na szczególne uznanie w tych pracach i komu tą drogą zechciałby Pan podziękować?

- W obawie, by nikogo nie pominąć i nie urazić, chciałbym serdecznie podziękować wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób udzielali się społecznie, kładąc swoją cegiełkę w rozwój naszej miejscowości. Dziękuję za dobrą współpracę Radzie Sołectkiej oraz Zarządowi Gminy za zrozumienie i pomoc finansową w realizacji podejmowanych inwestycji.

- Zielonka również zaangażowała się w zbiórkę płodów rolnych dla tegorocznych powodzi z gminy Gorzyce. Jakie były tutaj efekty tej akcji?

- Ogółem zebrano 128 worków płodów rolnych - darów dla powodzi. 102 worki, w których znajdowały się ziemniaki, zboże i buraki przekazali mieszkańcy Zielonki, natomiast 26 worków takich ziemiopłodów ofiarowali mieszkańcy Turki. W sobotę, 13 października br. dary zostały załadowane na przyczepę i zawiezione do gminy Gorzyce. Rada Sołectka składa podziękowanie wszystkim ofiarodawcom oraz tym, którzy poświęcili swój czas i sprzęt podczas zbiórki darów dla powodzi.

- Dziękuję za rozmowę.

WĘDKOWANIE

Jedną z form rekreacji i wypoczynku jest wędkarstwo, czyli sportowy połów ryb. Uprawianie go stwarza szerokie możliwości zbliżenia się człowieka do tak istotnego zagadnienia jak współzycie z naturalnym środowiskiem.

Jak wielu potocznie mówi - przysłowiowe "moczenie kija" wyrabia w człowieku, a szczególnie wśród młodzieży po pewnym czasie zmysł obserwacji przyrody i zjawisk występujących w środowisku wodnym i jego otoczeniu. Człowiek zaczyna bliżej zauważać świat roślinny i zwierzęcy oraz kontrastujące z nim szkody wyrządzone przez ludzi, tj. odpady, śmieci czy ścieki sanitarne wpuszczane bezpośrednio do cieków wodnych. W ostatnim okresie czasu zauważa się znaczną poprawę w zakresie ochrony środowiska, a między innymi w zwiększeniu czystości wód zalewu "Maziarnia" oraz cieków wodnych dopływających do zalewu. Apeluję, aby każdy wędkarz i nie tylko pozostawiał swoje stanowisko połowu bez żadnych śmieci i pozostałości, które z sobą przywiózł, a złożył je w miejscu do tego wyznaczonym. Pomagajmy przyrodzie, a nie walczmy z nią bo jej odwet jest katastrofalny w skutkach.

Każdy wędkarz zobowiązany jest do przestrzegania etyki wędkarskiej jak również zasad wędkowania, które są w regulaminie amatorskiego połowu ryb oraz w statucie Polskiego Związku Wędkarskiego. Polski Związek Wędkarski działa na terenie województwa podkarpackiego ponad 50 lat. PZW kontynuuje tradycje założonego ponad 120 lat temu Towarzystwa Wędkarskiego w Rzeszowie. Oddział tego towarzystwa powstał w II połowie lat osiemdziesiątych XIX wieku. Koło PZW w Raniżowie powstało w roku 1991 i jest jednym z młodszych kół zrzeszonych w PZW w Rzeszowie.

Obecnie liczy ponad 150 członków (w tym dużo młodzieży) z czego corocznie około 80 członków opłaca statutowe składki i czynnie uczestniczy w amatorskim wędkowaniu na różnych akwenach i ciekach wodnych.

Tradycją stały się już spotkania członków koła na towarzyskich zawodach w wędkowaniu spławikowym organizowanych przez zarząd koła raz lub dwa razy w roku. W bieżącym roku w dniu 4 listopada po raz wtóry odbyły się zawody wędkarskie na zbiorniku "Maziarnia" - w kategorii juniorów do lat 16 oraz seniorów powyżej lat 16.

Wyniki przedstawiają się następująco:

Do lat 16

I - Stanowski Adam	0,87 kg złowionych ryb
II - Motylski Adam	0,25 kg złowionych ryb
III - Olszowy Ryszard	0,22 kg złowionych ryb
III - Woś Aleksander	0,22 kg złowionych ryb

Powyżej lat 16

I - Tyłutki Szczepan	0,70 kg złowionych ryb
II - Woś Grzegorz	0,45 kg złowionych ryb
III - Adamczyk Jerzy	0,43 kg złowionych ryb

Zwycięzcom wręczono atrakcyjne nagrody, których łączna wartość przekroczyła 500 zł. Po zakończeniu zawodów uczestnicy spotkali się przy ognisku zorganizowanym na plaży "Rybałówki" będącej własnością PZW w Rzeszowie.

Jan Niemczyk

Jubileusz chóru parafialnego

W 1991 roku w Święta Bożego Narodzenia w kościele parafialnym w Raniżowie wierni mogli usłyszeć i podziwiać donośne brzmienie kolęd w wykonaniu chóru męskiego. Kierownikiem i założycielem jest Pan Eugeniusz Chorzępa - miejscowy organista. On to przyszedł w 1990 roku na tę placówkę, zebrał grupę odpowiednich osób i tak to się zaczęło.

Pierwszy skład chóru tworzyli seniorzy: Eugeniusz Chorzępa, Władysław Kawalec, Marcin Krudysz, Stanisław Faraś, Stanisław Pruchnik, Franciszek Byczek. Dopiero potem dobierali się młodsi członkowie: Stefan Wiatrak, Bogusław Kusy, Mieczysław Tylutki, Józef Woś, Adam Woś.

W swoim repertuarze chór posiada oprócz kolęd również Mękę Pańską, pieśni wielkanocne, inne kościelne oraz patriotyczne. Śpiewa na ślubach, pogrzebach, okolicznościowych mszach świętych. Występowali na 120-leciu i 125-leciu OSP w Raniżowie, prymicjach, uroczystościach z udziałem biskupów, intronizacji, dożynkach. Ostatnio śpiewali na uroczystej Mszy św. odprawianej z okazji wmurowania kamienia węgielnego pod budowę nowego gimnazjum w Raniżowie. Zostało to dostrzeżone przez obecnych gości, wśród których była senator Janina Sagatowska. Po uroczystości przesłała wiele miłych słów pod adresem chóru. Śpiewają nie tylko w swojej parafii. Ich głosy słychać było w kościołach w Woli Raniżowskiej, Mazurach, Kolbuszowej i Porębach Wolskich.

Chór parafialny w Raniżowie. Stoją od lewej: Stefan Wiatrak, Marcin Krudysz, Stanisław Faraś, Eugeniusz Chorzępa, Władysław Kawalec, Stanisław Pruchnik, Mieczysław Tylutki, Adam Woś, Bogusław Kusy.

Członkowie chóru za swój śpiew nie pobierają żadnych opłat. Można powiedzieć, że ich działalność jest charytatywna. Obecnie chór nie posiada "służbowych" garniturów. Głównym celem jest powiększenie składu osobowego, gdyż teraz śpiew odbywa się na dwa głosy. Gdyby byli chętni, można by zrobić 3-głosowy lub nawet 4-głosowy. Młodszy członkowie podkreślają, że grupa ta istnieje dzięki "dziadkom", ich chęci przychodzenia na próby śpiewu i tworzenia ciągle czegoś nowego.

Stanisław Samojedny

*** **

Statystyka demograficzna:

W III kwartale 2001 r. (lipiec, sierpień, wrzesień) było:

▶ 26 urodzeń

w tym:

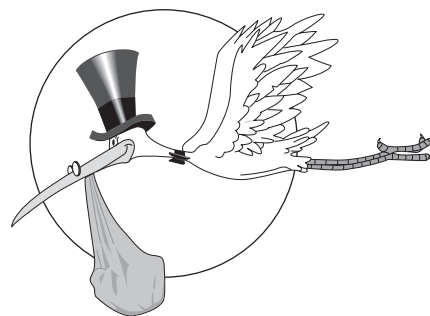
- ▶ chłopców 11,
- ▶ dziewczynek 15,

▶ 14 zgonów

w tym:

- ▶ mężczyzn 7,
- ▶ kobiet 7,

▶ 25 ślubów, w tym 18 małżonków pochodzi spoza terenu gminy.

*** **

Agresja jako zachowanie wyuczone społecznie

Zachowania agresywne i tendencje, z których one wynikają są rezultatem skomplikowanego oddziaływania okoliczności zewnętrznych. Pojęcie agresja wywodzi się z języka łacińskiego "aggressio" i oznacza napaść.

Agresja to działanie fizyczne lub psychiczne, którego celem jest wyrządzenie krzywdy fizycznej lub psychicznej, rzeczywistej lub symbolicznej jakiejś osobie, zwierzętom lub przedmiotom. Jest reakcją na frustrację czyli stan emocjonalny powstający w sytuacji utrzymującej się niemożności zaspokajania potrzeb, zrealizowania celu, piętrzenia się trudności, zagrożenia. Reakcje zagrożone są nabyte, wyuczone w złożonym procesie wychowania. Proces wychowania decyduje także o tym, czy będą się one pojawiać w różnych warunkach i stanach zagrożenia, stresu.

Jednym z elementarnych sposobów za pomocą których dzieci uczą się agresji jest ciągła obserwacja zachowań i sposobów bycia ludzi. Agresywne zachowania dorosłych stają się często modelem zachowań agresywnych dzieci. Osoby tak się zachowujące będące w otoczeniu dziecka, w rodzinach, środkach przekazu społecznego dostarczają złych przykładów. Najsilniej oddziałują wzorce rodzinne - "DZIECI AGRESYWNE WZRASTAJĄ W AGRESYWNYCH RODZINACH". Najlepszym sposobem zmniejszenia agresji lub jej wyeliminowania byłoby usunięcie z życia rodzinnego tego typu zachowań, które tworzą atmosferę jej powstawania. Agresja obecna w programach telewizyjnych ma ogromny wpływ na zachowanie dzieci. Szczególnie negatywny wpływ ma ten rodzaj agresji, który jest oceniany pozytywnie.

Agresja jest łączona z określonymi cechami osobowości. Źródłami tego typu agresji są następujące uwarunkowania osobowościowe:

- reaktywność,
- obraz siebie,
- system wartości.

Reaktywność najkrócej można określić jako zapotrzebowanie na nowe bodźce czyli stymulację, jest to związane z cechami temperamentu, w sytuacji braku bodźców, osoba taka poszukuje ich aktywnie, by zrealizować swoją potrzebę. Zachowania agresywne są "łatwym" sposobem dostarczania sobie nowych wrażeń.

Agresja jako sposób zachowania może być elementem samowiedzy i samooceny, mężczyźni czasem stosują przemoc i gotowość do użycia siły. Ta cecha obrazu siebie jest obecna w subkulturach młodzieżowych, gdzie agresja bywa koniecznym warunkiem przynależności. Przyjęta hierarchia wartości może być kolejnym osobowościowym czynnikiem zachowań agresywnych. Zachowania te mogą być uznawane jako pozytywne wartości np. w sataniźmie antywartości są wartościami.

Jednym ze sposobów ograniczania agresji jest argumentacja. We wczesnych fazach rozwoju człowieka przynosi efekty pozytywne, gdy jest połączona z wprowadzaniem zasad, norm oraz pozytywnych postaw w rodzinie.

Jednak później gdy wytworzyły i utrwaliły się pewne sposoby reagowania, wpływanie na dziecko agresywne przy pomocy samej perswazji okazuje się nieskuteczne.

Kara może wydawać się skuteczną "nauką", jednakże kara surowa skutkuje jedynie na pewien czas i to w sposób powierzchowny, w konsekwencji może mieć przeciwne skutki do zamierzonych. Prawdopodobnie ta dotyczy dzieci karanych za agresywne zachowania, które w obliczu kary tłumią swoje zachowania, są sfrustrowane i dodatkowo spotykają się z agresywnymi wzorcami zachowań. Zatem może powstać ciąg: **KARA - FRUSTRACJA - AGRESJA**.

Nagradzanie pozytywnych zachowań polega na nie karaniu agresywnych zachowań, lecz nagradzaniu wszystkich reakcji pozytywnych. Takie postępowanie minimalizuje frustrację.

Kolejnym sposobem ograniczania agresji jest trening "głośnego myślenia". Otóż w sytuacjach, gdzie wystąpił problem u dzieci agresywnych uruchamia się zwykle impulsywny styl reagowania, w którym aktywność poprzedza refleksję i decyzję. Dzieci mają trudności ze znalezieniem pomysłów rozwiązania problemu, mają także kłopoty z wypowiedziami cichymi lub głośnymi przy modyfikacji własnych zachowań. Podczas tego treningu dzieci uczą się zachowań w sytuacjach trudnych opanowując poszczególne etapy:

- zastanowienie się przed udzieleniem odpowiedzi,
- wymyślenie wielu odpowiedzi,
- wymyślenie kilku rozwiązań,
- trafny wybór pozytywnej reakcji w danej sytuacji.

Metoda "głośnego myślenia" rozwija kompetencje poznawcze dzieci i zmniejsza agresję.

Empatia czyli wczuwanie się w stany psychiczne innych osób jest najlepszą reakcją na agresywne zachowania i postawy. Jest podstawowym procesem dla ludzkich interakcji i komunikacji. Wreszcie to zespół umiejętności, który w bezpośredni sposób wpływa na eliminowanie zachowań agresywnych.

Człowiek z samej natury jest istotą dobrą, natomiast jego zachowanie oceniane może być jako dobre lub złe. To również problematyka odpowiedniego ukształtowania sumienia, systemu wartości, światopoglądu, norm moralnych.

Metody wychowania stosowane przez rodziców mają decydujący wpływ na poziom agresji u dzieci. To właśnie zakłócone interakcje, brak lub niewłaściwe ścieżki komunikacji są przyczyną wielu problemów wychowawczych w rodzinach.

Sądzę, że brak odpowiedniej wiedzy, brak właściwych pozytywnych wzorców, oraz wiele uwarunkowań natury społecznej, kulturalnej, ekonomicznej pogłębia tendencje do zachowań niewłaściwych, rodzi stres.

Rodzice powinni sprawować właściwy nadzór nad swoimi dziećmi, pomóc planować zagospodarować pożytecznie wolny czas, dbać o jego bezpieczeństwo, rozwijać jego zainteresowania i pasje, ograniczyć oglądanie programów telewizyjnych i filmów, zachęcać do czytania książek, które rozwijają wyobraźnię.

Józef Krudysz
SP w Staniszewskim

Święto pieczonego ziemniaka

Tradycją w naszej szkole Podstawowej w Woli Ranizowskiej stało się, że uczniowie z klas młodszych urządzają "Święto pieczonego ziemniaka".

W tym roku maluchy z klasy pierwszej również wybrały się na jesienną wycieczkę do lasu. Choć był to już dzień 15 października, dopisała piękna, słoneczna pogoda. Uczniowie wraz z wychowawczyniami: Czesławą Raczek i Anetą Żyła, po smacznym, drugim śniadaniu przyrządzonym przez panie kucharki w stołówce szkolnej, wyruszyły pieszo do lasu.

Podczas wyprawy obserwowały zmiany zachodzące w przyrodzie jesienią oraz prace na polach uprawnych. Po dotarciu na miejsce uczniowie zapalili ognisko. Przy wspólnej zabawie, pieczeniu kiełbasek i ziemniaków, dzieci nasłuchiwały odgłosów ptaków oraz obserwowały skaczące po drzewach wiewiórki, a nawet spotkały jeże. Niektórym udało się znaleźć jeszcze borowika. Dzieci zbierały także "jesienne skarby": szyszki, żołądźcie,

kolorowe liście różnych drzew i ułożyły z nich barwny dywan.

Zadowoleni i pełni wrażeń wróciliśmy do szkoły, a jesiennie dary przyrody maluchy wykorzystały podczas zajęć artystycznych.

Wychowawczynie

KALENDARZ BIODYNAMICZNY

LISTOPAD

Dni korzeniowe: 1.11. do 12⁰⁰, 2.11. od 10⁰⁰, 3.11. do 15⁰⁰, 4.11., 12.11., 13.11., 15.11. do 10⁰⁰, 20.11. od 7⁰⁰, 21.11, 22.11. do 14⁰⁰, 29.11. od 18⁰⁰, 30.11. do 21⁰⁰.

Dni owocowe: 1.11. od 13⁰⁰, 2.11. do 9⁰⁰, 8.11. od 17⁰⁰, 9.11., 10.11., 18.11., 19.11., 28.11., 29.11. do 17⁰⁰.

Dni kwiatowe: 5.11., 6.11., 7.11. od 13⁰⁰, 14.11. od 8⁰⁰ do 19⁰⁰, 15.11. od 11⁰⁰ do 14⁰⁰, 17.11. do 18⁰⁰, 22.11. od 15⁰⁰, 23.11., 24.11. do 17⁰⁰.

Dni liściowe: 7.11. od 5⁰⁰ do 12⁰⁰, 8.11. od 6⁰⁰ do 16⁰⁰, 15.11. od 15⁰⁰, 16.11. do 11⁰⁰ i od 20⁰⁰, 24.11. od 18⁰⁰, 25.11. do 16⁰⁰, 26.11. od 20⁰⁰, 27.11. do 20⁰⁰.

Dni niekorzystne: 3.11. od 15⁰⁰, 11.11., 25.11. od 16⁰⁰, 26.11. do 20⁰⁰.

Czas sadzenia: 6.11. do 17.11.

Skłonność do burz: 13.11., 21.11., 25.11., 29.11.

Skłonność do wichur: 12.11., 13.11., 14.11., 16.11., 21.11., 22.11., 23.11., 26.11., 30.11.

Czas krytyczny w komunikacji: 16.11., 23.11., 28.11.

Wycinka drzew dla drewna użytkowego:

- grab, śliwa, świerk, jodła, jesion, leszczyna - 15.11.
- wiąz, lipa, brzoza, jarząb, grusza - 14.11.
- dąb, kasztan jadalny, wiśnia - 21.11.
- klon, jabłoń, buk czerwony - 20.11.

GRUDZIEŃ

Dni korzeniowe: 8 XII od 10⁰⁰, 9 XII, 10 XII, 11 XII do 15⁰⁰, 17 XII od 16⁰⁰, 18 XII, 19 XII, 27 XII od 3⁰⁰, 28 XII do 4⁰⁰ i od 11⁰⁰, 29 XII do 14⁰⁰.

Dni kwiatowe: 2 XII od 10⁰⁰, 3 XII, 4 XII do 10⁰⁰, 11 XII od 16⁰⁰, 12 XII, 20 XII, 24 XII od 8⁰⁰.

Dni liściowe: 4 XII od 11⁰⁰, 5 XII do 21⁰⁰, 13 XII do 18⁰⁰, 22 XII od 5⁰⁰, 23 XII, 24 XII do 7⁰⁰.

Dni owocowe: 6 XII do 10⁰⁰, 7 XII, 8 XII do 9⁰⁰, 15 XII od 9⁰⁰, 16 XII, 17 XII do 15⁰⁰, 25 XII od 6⁰⁰, 26 XII.

Dni niekorzystne: 6 XII od 10⁰⁰, 13 XII od 18⁰⁰, 14 XII, 21 XII, 29 XII od 14⁰⁰, 30 XII, 31 XII.

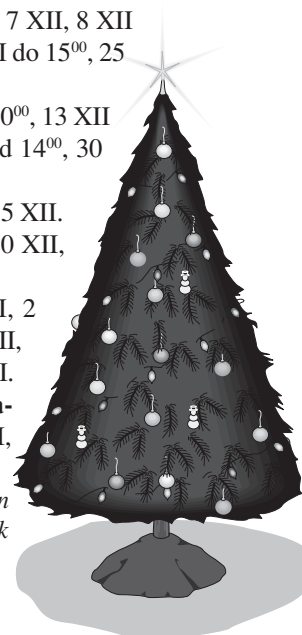
Czas sadzenia: od 3 XII do 15 XII.

Skłonność do burz: 2 XII, 20 XII, 28 XII.

Skłonność do wichur: 1 XII, 2 XII, 5 XII, 7 XII, 8 XII, 16 XII, 22 XII, 25 XII, 26 XII, 27 XII, 29 XII, 31 XII.

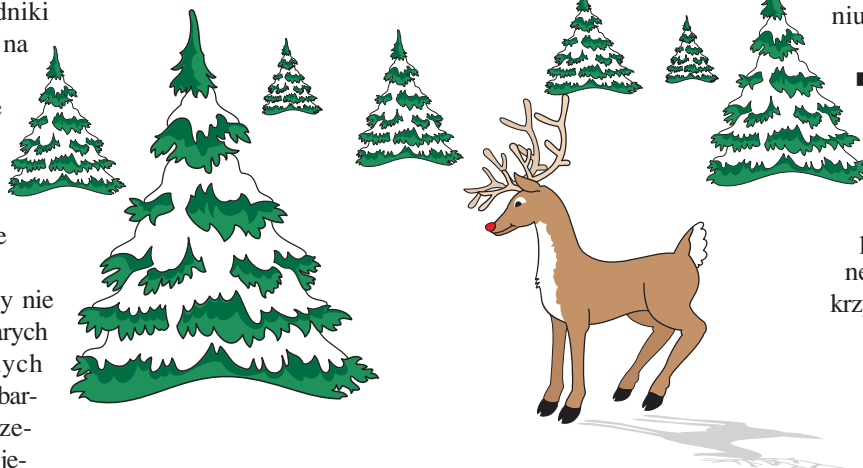
Czas krytyczny w komunikacji: 1 XII, 2 XII, 4 XII, 7 XII, 9 XII, 12 XII, 27 XII.

*Na podst. "Dni siewu" M. Thun
opr. K. Kościółek*

ROLNICZE PRZYPOMNIENIA

- dla większości roślin doniczkowych powietrze w mieszkaniach jest zbyt suche. Należy zwiększyć jego wilgotność stosując nawilżanie, zraszając rośliny bądź ustawiać je koło pojemników z wodą. Rośliny ustawić przy oknach. Brak światła powoduje spowolnienie procesów życiowych dlatego ograniczamy podlewanie.
- byliny zimozielone oraz rośliny dwuletnie po pierwszych silniejszych przymrozkach najlepiej okryć gałęziami drzew iglastych, torfem, suchymi liśćmi;
- zgrabić liście z trawnika, pozostawione spowodują gnicie trawy pod nimi;
- wieloletnie kwiaty balkonowe (pelargonie, fuksje, werbeny, złoty deszcz), które przenieśliśmy do domu, przechowujemy w jasnych, chłodnych pomieszczeniach. Podleujemy jeden raz na dwa tygodnie;
- wokół krzewów ozdobnych gubiących jesienią liście usypujemy kopczyk z ziemią, krzewy zimozielone zaś osłaniamy stroiszem z gałęzi drzew iglastych, wyściółkować ziemię pod magnoliami, różanecznikami. Gruba warstwa kory zabezpieczy przed przemarzeniem ich wrażliwy system korzeniowy;
- przy jesiennych porządkach w ogródkach zostawić trochę zeschniętych kwiatostanów, żeby nróz miał co "malować";
- do dekoracji mieszkań warto wybrać chryzantemy, które mają dużo nierozwiniętych pąków. Ustawić w jasnym i niezbyt ciepłym miejscu (około 15°C). Będą kwitły nawet do trzech miesięcy;
- "zafundujmy" sobie ziołowo-warzywny ogródek na oknie, który będzie urozmaiceniem posiłków zieleniną, a jednocześnie dekoracją. Ciekawie wyglądają warzywa posadzone w zestawie z ziołami przyprawowymi. Efekt zależy od inwencji gospodyni: w czym je posadzi i jak zestawi rośliny. Do szczególnie lubianych zielenin należą: szczypiorek, cebula i pietruszka, a z ziół bazylija, mięta i rozmaryn. Szczególnie polecam małe cebulki "szalotki". Smakiem i aromatem przypominają cebulę zwyczajną, natomiast wyglądem dorodny szczypiorek;
- w I połowie miesiąca kończymy sadzić drzewa i krzewy owocowe. Przy tak późnym sadzeniu winno być ono wykonane starannie, ziemia dobrze przylegać do korzeni, a wokół drzewek należy usypać kopczyk ochroniający szyjkę korzeniową, dolną część pnia przed przemarzeniem;
- brzoskwinie, na których w roku bieżącym wystąpiła choroba kędzierzawość liści opryskać roztworem Miedzianu 1% lub Sylitem 0,5%, aby zniszczyć zarodniki grzyba, które zimują na korze pędów;
- drzewa i krzewy stare i chore lepiej wykarczować niż je leczyć, a pozostałe pod koronami zgniłe owoce zebrać i zakopać;
- przed nastaniem zimy nie prowadzi się cięcia starych i nowo posadzonych drzew, gdyż wtedy są bardziej podatne na przemarzenie. Możemy je

- dynie oczyścić drzewa z wyrastających przy pniu odrostów korzeniowych, które wycinamy przy samej ziemi;
- po zebraniu ostatnich owoców maliny jednorocznej Polana usuwamy wszystkie pędy owocujące. Po opadnięciu liści przeprowadzamy także cięcie krzewów winorośli i jeżyny bezkolcowej;
- kontynuować wapnowanie pól i użytków zielonych. Potrzeby wapnowania są uzależnione od kategorii gleb i wysokości pH;
- w sprzyjających warunkach pogodowych zaleca się stosowanie zabiegów zwalczania chwastów na plantacjach zbóż o wyrównanych wschodach i optymalnej fazie rozwojowej zbóż dla poszczególnych herbicydów. Z powodu opóźnionych siewów i nierównomiernych wschodów należy zachować szczególną ostrożność przy stosowaniu herbicydów. Herbicydy należy dostosować do występujących na polu chwastów. Przy doborze preparatu należy zwrócić również uwagę na stosowane środki w latach ubiegłych. Częste stosowanie tego samego preparatu zmniejsza wrażliwość chwastów na dany herbicyd;
- na stanowiska przeznaczone pod rośliny okopowe stosować nawożenie organiczne;
- kontrolować stan przechowywania ziemniaków. Przed nadejściem mrozów zabezpieczyć kopce dodatkową okrywą słomy i ziemi;
- wykonać orki pod wszystkie uprawy wiosenne;
- przechodzenie z jesiennego żywienia zielonkami na zimowe kiszunkami i okopowymi powinno trwać około 2 tygodni, kiedy to następuje dostosowanie się mikroflory żywca do innych pasz. W tym okresie należy stopniowo zmniejszać dawki zielonek przy równoczesnym zwiększeniu kiszzonek i okopowych. Pełne pokrycie zapotrzebowania bytowego i produkcyjnego krowy mlecznej na energię i białko jest podstawowym warunkiem uzyskiwania optymalnej wydajności mleka. Niedobory składników mineralnych i witamin (rzadziej ich nadmiar) mogą być przyczyną zaburzeń zdrowotnych krowy oraz pogorszenia wskaźników rozrodu. Głównym źródłem mikroelementów i witamin w dawkach pokarmowych dla krowy powinny być pasze objętościowe i treściwe, a także dodatki witaminowo-mineralne, podawane w postaci mieszanek mineralnych lub premiksach. Stosowanie dodatków witaminowo-mineralnych w żywieniu krowy jest niezbędne;

- wzbogacać karmę dla drobiu nośnego w pasze o większej zawartości białka (mleko, serwatka, otręby pszenne, susz z zielenek motylkowych, pokrzywy).

K. Kościółek

SYLWESTER 2001

*Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Oświaty,
Kultury, Sportu w Raniżowie zaprasza na:*

ZABAWĘ SYLWESTROWĄ

Miejsce: *Budynek Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Raniżowie.*
Początek imprezy: *31-12-2001 rok godz. 19.00.*
Koniec imprezy: *"do ostatniego gościa", nie wcześniej niż w 2002 roku.*
Cena biletów: *200 zł od pary.*

Bilety można nabywać do dnia 20-12-2001 roku w pawilonie handlowym GS w Raniżowie na stoisku gospodarstwa domowego u Państwa Rzeszutków w godzinach otwarcia sklepu.

*Serdecznie zapraszamy zapewniając dobrą zabawę przy znakomitej orkiestrze.
Ponadto w cenie wstępu oferujemy szampana i wyżywienie.*

Całkowity dochód z imprezy przeznaczamy w całości na budowę Gminnego Gimnazjum w Raniżowie.

Zielonka dla Gimnazjum

Dnia 10 listopada 2001 roku mieszkańcy Zielonki przetarli 18,7 m³ sosny uzyskując 78 krokwi oraz około 2 m³ tarcicy. Materiał ten został przeznaczony na budowę Gimnazjum w Raniżowie.

Dzień wcześniej drewno to zostało zerwane i przewieziono do tartaku. Zaangażowali się w to przedsięwzięcie panowie: Roman Bembenek, Antoni Pokój, Stanisław Sondej, Władysław Nowak, którzy własnymi ciągnikami i wozami przewieźli materiał z lasu wiejskiego w Zielonce do tartaku w Raniżowie. Przy zrywaniu pomagał Jan Rembisz. W transporcie wspomogli również Roman Bąk i Zdzisław Kolano. W sobotę, 10 listopada drewno zostało przetarte w tartaku, a pracowali przy tym panowie: Henryk Popek, Stanisław Burek, Bronisław Partyka, Henryk Puzio, Jan Puzio, Stanisław Sondej, Wiesław Tarka, Grzegorz Stec oraz Bronisław Kazior, który ciągnikiem przewiózł krokwie na plac składowania. Ich praca była wyczerpująca i trwała od 8 do 18.

Należy zaznaczyć, że wywózka drewna z lasu była uciążliwa, ze względu na opady deszczu i podmokły teren. Trzeba było nie lada wysiłku, aby pokonać naturę. Na wyróżnienie zasługuje oczywiście sołtys wsi Zielonka Władysław Kobylarz, który zorganizował akcję i pomagał przy wywózce i przetarciu kłoców.

Szczególne uznanie należy się mieszkańcom Turki za wkład pracy i zaangażowanie na rzecz budowy Gimnazjum w Raniżowie.

Wszystkim pracującym Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Oświaty, Kultury, Sportu sfinansowało poczęstunek, którego przygotowaniem zajęli się strażacy z OSP Raniżów: Edward Warzocha i Janusz Pastuła.

Jak widać, w Zielonce idea budowy Gimnazjum trafiła na podatny grunt i znalazła właściwe zrozumienie.

Tadeusz Sondej

DO KINA CZY NA FILM?

KINO "KUJAWIAK" ZAPRASZA

Data	Godz.	Tytuł filmu	Prod.	Od lat
9.XII	1600	102 DALMATYŃCZYKI	USA	b/o
16.XII	1800	HANNIBAL	USA	18
24.XII	2145	PIENIĄDZE TO NIE WSZYSTKO	POL.	15
26.XII	1800	CZEGO PRAGNĄ KOBIETY	USA	15
30.XII	1800	OBSERWATOR	USA	15

"HANNIBAL" - Uplłynęło dziesięć lat ... Dla Dr Hannibala Lectera (Anthony Hopkins) były one szczęśliwe. Udana ucieczka z więzienia otworzyła nowy etap w jego życiu. Korzysta z pełni wolności w słonecznej Italii, choć myślami wciąż powraca do kobiety, która wywarła na nim piorunujące wrażenie. Agentka Clarice Starling (Julianne Moore) też nie może zapomnieć człowieka - wcielenia zła. Jego lodowaty głos i kamienna twarz prześladowają ją w snach. Nie podejrzewa jednak, że znów się spotkają. Mason Verger, szósta ofiara Lectera, nie ma szans, by kiedykolwiek zapomnieć swego oprawcę. Potworne okaleczenia codziennie przypominają mu o koszmarze, jaki przeszedł. Dziedzic gigantycznej fortuny dokładnie wie, na co przeznaczy swój majątek. Zemsta będzie słodka i krwawa... Wie również, że jedynym sposobem by wywabić Lectera z kryjówki jest wystawienie przynęty: Clarice Starling.

"Hannibal" w reżyserii Ridleya Scotta, oparty na bestsellerowej powieści Thomasa Harissa pod tym samym tytułem, jest kontynuacją "Milczenia owiec".

"CZEGO PRAGNĄ KOBIETY" - Nick Marshall (Mel Gibson) robi wspaniałą karierę w reklamie do czasu, gdy Darcy (Helen Hunt), specjalistka z tej samej branży, nie wykopuje mu stołka spod pupy. Nietrudno sobie wyobrazić ich wzajemne uczucia, jeśli jedno jest seksistowskim macho starej daty, a drugie samowystarczalną praktykującą feministką. Pewnego dnia Nick pada porażony prądem z własnej suszarki, co okaże się przełomowym wydarzeniem w jego życiu, bo od tej chwili zaczyna słyszeć...myśli kobiet. Szczęściarz? Poczekaście, cała zabawa dopiero się zaczyna!

"OBSERWATOR" - Agent FBI Joel Campbell (James Spader) ma dość swojej roboty. Czuje się kompletnie wypalony i przytłoczony poczuciem klęski. Lata ścigania psychopatycznych morderców Los Angeles odcisnęły na nim swoje piętno: zrujnowane życie osobiste, nieustające migreny i bezsenne noce, pogłębiająca się depresja. Choć ucieka przed dotychczasowym życiem do Chicago, to jednak przeszłość depta mu po piętach. Kiedy miastem wstrząsa seria makabrycznych morderstw, Campbell już wie, że to znak od Davida Allena Griffina (Keanu Reeves), który informuje o swojej przeprowadzce z LA do Chicago. Griffin czuje się bardzo związany z Campbellem, który bądź co bądź 3 lata próbował go złapać.

